

नव ज्ञानचेतना

NAWA JANACHETANA NATIONAL DAILY राष्ट्रिय दैनिक

निर्माणको चरणमा रहेको चलचित्र 'महाराजधिराज' मा 'महाराजा'को रूपमा केकी अधिकारी शिर्षकमा छन्। तीन दिनअगाडि आफ्नै चलचित्र 'स्टेसन' घोषणा गरेकी केकी 'महाराजधिराज'मा अनुबन्ध भएकी हुन्। 'महाराजधिराज' कि महाराजाजीलाई सु-रखातान्। यहाँको उपस्थिति र होसलाका विवित्त

आजको विचार...

सञ्जाला...
(दुई पेजमा)

विजयराज पोखरेल

चलचित्र 'बुकी'को पहिलो प्रिभियर सो जापानमा हुने भएको छ। विवशकुमार माकी र मोहन केसीको संयुक्त निर्देशनमा बनेको यस चलचित्रको प्रिभियर आजादी ६ मे (दशैस २३) मा जापानको ओसाकास्थित 'मिनातो व्युमिन सेन्टर'मा जागरेज निर्माण पछिने जनाइएको छ। पोस्टरमा चलचित्रका मुख्य कलाकारहरू सुरक्षा पलत, देवेन्द्र बस्ने, रोशनी कार्की र प्रकाश धित्तोरिलाई प्रस्तुत गरिएको छ। कथावस्तुका रूपमा प्रस्तुत गर्ने जनाइएको छ।

१ वर्ष ३१ अंक २५५ २०८३ बैशाख ५ गते शनिबार 18 April 2026, Saturday पृष्ठ संख्या 8 मूल्य रु ५/-

संक्षिप्त समाचार

फिलिपिन्समा गोली हानाहान १० को मृत्यु

(रासस/एएफपी)

मनिवा, बैशाख ४/फिलिपिन्सको सुरक्षा बलले आफहरूलाई पक्राउ गर्ने प्रयासको प्रतिक्रिया गर्दा १० जना सशस्त्र इस्लामवादी उप्रवादीहरूको हत्या गरेको प्रहरीले जनाएको छ। मुख्यतया ब्याबोलिक मुस्लिम बाहुल्याता भएको यस क्षेत्रमा प्रहरी र सैनिकहरूसँगको गोलीबारी भएको थियो। मृतक मध्ये मोटे-दीला इस्लामिया नामक सशस्त्र समूहका नेता आमेरोल मङ्गोरान्का पनि रहेको क्षेत्रीय प्रहरी रिपोर्ट गरेको छ। समूहले विद्रोही नेताकी श्रीमती र अन्य तीन महिलासहितको समूहसँग एक घण्टा लामो गोलीबारी भएको जनाइएको छ। आफहरूको पक्षमा कुनै हताहत नभएको उल्लेख गर्दै बन्दुक र विस्फोटकहरू बरामद गरेको सेनाले जनाएको छ। फिलिपिन्स सेनाको पहिलो इन्फेन्ट्री डिभिजनको रिपोर्टमा जनवरीमा चार जना सैनिकको ज्यान गएको र एक जना घाइते भएको घटनाको पछाडि यो समूह जिम्मेवार रहेको आशङ्का गरिएको छ। मारिएका बन्दुकधारीहरू "मारावी घेराबन्दी र वर्षौको हिंसाका लागि जिम्मेवार समूह सञ्जालका रहेको, सैन्य एकाईका कमान्डर मेजर-जनरल येगोर बारीकिलोले विज्ञप्ति माफत पुष्ट गरेका छन्।

पर्यटकलाई आकर्षित गर्दै बराहताल

स्थानीयहरूले वस्तुभाउ चरिचन गर्ने र गोठमा बस्ने गोठालाले पानी भर्ने ठाउँ अहिले पर्यटकीय गन्तव्य बनेको छ। दुई वर्ष अगाडिमात्रै मोटरबाटो मुगेको बराहतालमा दैनिक पर्यटक घुम्न आउने गरेका छन्। पर्यटक आउन थालेपछि स्थानीय उत्पादनसमेत बिक्री हुन थालेको छ।

रासस

बोरपाटन (बागलुङ), बैशाख ४/ तमानखोला गाउँपालिका-२ मुठाचौरमा रहेको बराहताल एक दशक अगाडिसम्म ओझेलमा थियो। गाउँपालिकाले पूर्वाधार निर्माण गरी प्रचारप्रसार गर्न थालेपछि अहिले दैनिक आन्तरिक पर्यटकको घुईचो नै लाग्न थालेको छ। समुद्री सतहदेखि करिब दुई हजार ७०० मिटरको उचाइमा रहेको तालसम्म सडक पुगेपछि पर्यटकको आकर्षण बढेको हो।

गण्डकी प्रदेश सरकार र गाउँपालिकाको करिब डेढ करोड बढी लगानीमा सडक, खानेपानी, शौचालय, घेराबार, पदमार्ग निर्माणसहित शैतिक पूर्वाधार निर्माण गरिएको छ। एक दशक अगाडिसम्म ताल आसपासका तमानखोला र बोरपाटनका विभिन्न ठाउँबाट स्थानीय पूजाआजा गर्न जाने गरे पनि अन्य ठाउँबाट पर्यटक आउँदैनथे। तर पछिल्लो केही वर्षयता दैनिक पर्यटक आउन थालेको

तमानखोला गाउँपालिका-२ का भूमिराज विकले बताए। स्थानीयहरूले वस्तुभाउ चरिचन गर्ने र गोठमा बस्ने गोठालाले पानी भर्ने ठाउँ अहिले पर्यटकीय गन्तव्य बन्दा खुसी लागेको विकले सुनाए। दुई वर्ष अगाडिमात्रै मोटरबाटो मुगेको बराहतालमा दैनिक पर्यटक घुम्न आउने उनको भनाइ छ। पर्यटक आउन थालेपछि स्थानीय उत्पादनसमेत बिक्री हुन थालेको विकको भनाइ छ।

"बराहताल आजभन्दा १० वर्ष अगाडि धेरै ठूलो थियो, अहिले त यति ठूलो छ, पहिला नयाँ वर्षमा फाइफुट्रु मान्छेहरू घुम्न आए पनि अरु बेला आउँदैनथे, विकले भन्ने, "अहिले त दिनहुँसो पर्यटकको आइरहन्छन्, यस्तो ठाउँमा यति धेरै मान्छे आउनु भन्ने त लागेको थियो। "ताल घुम्न आउने पर्यटकले तमानखोलाको विभिन्न गाउँमा उत्पादन हुने आलु, सिमी, भाँगोलागायत वस्तु किनेर लैजाने गरेको स्थानीय

तुलबहादुर छुन्त्यालले बताए। यतिबेला ताल वरपरको घना जङ्गलमा गुराँस फुलेको हुँदा रमाउन आउनेको संख्या पनि बढेको उनको भनाइ छ। उनले भने, "नयाँ वर्षका दिन त यहाँ दशौँ हजार मान्छे आउँथे, तर अहिले त नयाँ वर्ष मनाउन अधिल्लो दिने आएर रातभर जागराम बस्ने, गीत गाउने र रमाइलो गर्ने पर्यटकहरू बढेका छन्, सडकले सहज पनि बनायो, प्रचारप्रसार पनि राम्रोसँग हुँदा

पर्यटक बढे।" गाउँपालिकाका अध्यक्ष जो कलाल बुढामगरले बराहताललाई पहिलो प्राथमिकतामा राखेर काम गरेको बताए। तालको तीव्र प्रचारप्रसार हुँदा आन्तरिकमात्र नभई बाह्य पर्यटकसमेत आउने गरेको उनको भनाइ छ। बोरपाटन सिकार आरक्षमा पुग्ने पदमार्ग यही ताल क्षेत्रमा पर्ने हुँदा विदेशी पर्यटकको रोजाइमा समेत बराहताल परेको अध्यक्ष बुढामगर बताउनुछ।

मानसिक स्वास्थ्यप्रति सचेत बनौं।

- मानसिक समस्याका लक्षण:**
- निराश हुनु,
 - तनाव तथा चिन्ता महशुस हुनु,
 - बेलाबेलामा डर लाग्नु,
 - बिनाकारण पसिना आउनु,
 - गाहिरो निद्रा नपनु,
- मानसिक समस्या निदानको लागि:**
- नियमित व्यायाम गरौं,
 - आफ्ना भावना खुल्लारूपमा व्यक्त गरौं,
 - परिवार र साथीहरूसँग समय बिताऔं,
 - योग, ध्यान वा मनपर्ने गतिविधिमा संलग्न होऔं,
 - आवश्यक परेमा चिकित्सकसँग परामर्श गरौं

अस्पतालहरूमा पनि सातामा दुई दिन सार्वजनिक बिदा

पाप्ना, बैशाख ४/सरकारी अस्पतालमा पनि सातामा दुई दिन बिदा कायम हुने भएको छ। अन्तरंग तथा आकस्मिक शल्यक्रिया सेवाहरू चौबिसे घण्टा सञ्चालनमा राख्दै शनिबार र आइतबार अस्पतालहरूमा सार्वजनिक बिदा हुने भएको हो। स्वास्थ्य तथा जनसंख्या मन्त्रालयले शुरुबार सूचना जारी गर्दै चैत २२ गते राजपत्रमा प्रकाशित सूचना बमोजिम शनिबार र आइतबार दुई दिन सार्वजनिक बिदा दिने व्यवस्था लागू गर्ने जानकारी दिएको हो। स्वास्थ्यकर्मीहरूको मनोबल र हितलाई ध्यानमा राख्दै बिरामीको निरन्तर हेरचाह सुनिश्चित गर्न, सरकारको हतियामा दुई दिन सार्वजनिक बिदा को नीति

अनुरूप आइतबारका पूर्व-निर्धारित शल्यक्रिया लगायतलाई बिरामीको सहजता हेरी रिसेड्युल गरी अन्तरंग र आकस्मिक सेवाहरू सधैं चौबिसे घण्टा सुचारु रहने मन्त्रालयले जनाएको

छ। मन्त्रालयले बिदाका दिनहरूमा बिरामीले कुनै सास्ती हुन नदिन अस्पतालहरूले सम्भव भएसम्मका सेवा प्रदान गर्ने, उपलब्ध नभएका सेवाका लागि नजिकैको उपयुक्त अस्पतालमा

सहज रूपमा रेफर गर्न र एम्बुलेन्सहरू हरदम तयारी अवस्थामा राख्ने व्यवस्था मिलाउन निर्देशन दिएको छ।

-**नकी वनियम पेजमा...**

पा.वि.ह.द.नं. ०५१/०५२

पा.वि.प्र.का.द.नं. ११/०५१/०५२

सम्पादकीय

विश्व सम्पदा दिवसको सन्दर्भ

आज विश्व सम्पदा दिवस नेपालसहित विश्वभर मनाइँदै छ। सम्पदाको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनका लागि नयाँ पुस्तालाई जागरूक बनाउने उद्देश्यले यो दिवस हरेक वर्ष आजकै दिन अर्थात् अप्रिल १८ मा मनाउने गरिन्छ। प्रकृति संरक्षण, पर्यटन, संस्कृति, जैविक विविधता, पर्यावरण लगायतका क्षेत्रमा संरक्षण राख्ने सरकारी निकाय र राष्ट्रिय तथा अन्तर्राष्ट्रिय गैरसरकारी संघसंस्थाबीच सहकार्य गरी विभिन्न कार्यक्रमका साथ यो दिवस मनाउने गरिन्छ। तर हरेक वर्ष यो दिवस मनाइँने गरे पनि सम्पदा संरक्षणमा कसैको पनि ध्यान जान सकेको छैन।

राज्यको सुवेदनहीनता, सरोकारवालाको उदासीनता र मानवीय गैरजिम्मेवारपूर्ण रबैयाका कारण नेपालमा रहेका अनेक बहुमूल्य प्राकृतिक सम्पदाहरू नष्ट भइरहेका छन् भने अन्य त्यस्तै सम्पदाहरू अति जोखिममा परेका छन्। अन्य सम्पदाहरूको तुलनामा यहाँका भौगोलिक सम्पदाहरू अझै बढी जोखिममा परेको पाइएको छ। विश्व सम्पदा सूचीमा परेका नेपालका कयौँ सम्पदाहरू भौतिक निर्माणको अतिक्रमणमा परिरहेका छन्। सहरीकरणमा वृद्धिसँगै बढ्दो जनसंख्या र अव्यवस्थित घरहरूको निर्माणले विश्व सम्पदाहरू हाल खतरामा पर्दै गएका हुन्। न तिनको उचित तरिकाले संरक्षण हुन सकेको छ न सही ढङ्गले मर्मतसम्भार नै। सम्पदाहरूलाई लिएर अन्तर्राष्ट्रिय मापदण्डअनुकूल तिनीहरूको व्यवस्थापन गर्न सकिएन भने ती खतराको सूचीमा पर्ने सम्भावना धेरै रहन्छ। सडक विस्तार तथा खोला भन्नेहरूको मानवजन्य अव्यवस्थित क्रियाकलापले नेपालमा भौगोलिक संरचना र सम्पदा लोप हुँदै गएका छन्। प्राकृतिक ग्याँस, पेट्रोलियम पदार्थ तथा विभिन्न मेटालिक र ननमेटालिक धातुजन्य र मिनरलजन्य पदार्थहरूको सम्भाव्य स्थानहरूको पनि विभिन्न निकायहरूबीचको संयोजनकारी पहलमा संरक्षण र विस्तृत अध्ययन गर्न जरुरी छ। सडक विस्तारका क्रममा चोडेट्याइएका मन्दिर र सतलका अवशेषहरूले सम्पदाप्रतिको हाम्रो उदासिनता जगृत गर्दछ। हामी को हौं र कहाँ कसरी आयाँ लगायतका मुख्य विवरण अनि इतिहासहरू जोगाउने सम्पदाहरूको संरक्षण गर्नु हाम्रो पहिचान अनि संस्कार दुवै कुराका लागि महत्वपूर्ण छ। यसर्थ हाम्रा पानीका धाराहरू, मुर्तिहरू, गजुरहरू, भवनहरू अनि हरेक ढँटा र काठका टुक्राहरू मृत्यवान छन्, यिनको रक्षा गर्न सके मात्र विश्व सम्पदा दिवस मनाउनुको सार्थकता रहन सक्छ।

Opinion @ Social Network

कसैले बुझ्न खोजेन लाचार खरानीको महल आफू भस भएर कराईको पिँध जोगाएको छ।

सागर हाम्रो फेसबुक स्टेटसबाट www.facebook.com/SagarHama/।
सागर हाम्रो फेसबुक पेज www.facebook.com/shitalapati मा लगन गर्न सम्मिलिऔं।

नवजन्मचेतना दैनिकको उपलब्धता तपाईंलाई आईरहेको छ। यो पत्रिका अठ्ठ सन्दीप अनि पठनीय बनाउनको लागि तपाईंहरूको अनुरोध सुन्नयहरूको हामीलाई अचम्कते जरुरी छ। पाठकवृन्द तपाईंका सुझावहरू दिई हामीलाई सहयोग गर्नुहुन हामी अनुरोध गर्दछौं।

नवजन्मचेतना दैनिक भवव्यतीतले तानेन, पल्ला

प्रहरी कार्यालय	२४००१
बुटवल ०३१-५४००२	सिमानामाला भैरहवा ०३१-५२०१९३
सुदूरपश्चिम बुटवल ९७६०३०३२६९	५४४०२
भैरहवा रामगढ ०३१-५४१०१३	परिवार नियोजन सेवा पाल्पा ०५५-५३०७२३
भैरहवा ०३१-५२०१९९	पल्ला जिला अस्पताल ०५५-५२०७२३
अर्घाखाँची ०३३-५२११९९	सुदूरपश्चिम मेडिकल कलेज प्रकाश ०५५-४१११०१
मुग्ली ०३३-५२०१९९	विन्ध्य परासी ०३३-५२०१९९
पौडी ०३३-५२०१९९	भैरहवा जिला अस्पताल ०३१-५२०१९३
सुदूरपश्चिम ०३३-५२०१९९	अर्घाखाँची जिला अस्पताल ०३३-५२०१९३
पल्ला ०५५-५३०७२३, ५२०१९९	तमघस जिला अस्पताल ०३१-५२०१९३
डोल्पा रामपुर ०५५-६६९५५५	सुदूरपश्चिम जिला अस्पताल ०३३-५२०१९३
अपराध कार्यालय	सिन्धुपाल्चोक जिला अस्पताल ०३१-५४४०१०
सुदूरपश्चिम अस्पताल ०३१-५४४०१०, ५४५०१०	बुटवल जिला अस्पताल ०३१-५४४०१०
सुदूरपश्चिम अस्पताल ०३१-५४४०१०, सुदूरपश्चिम ०३१-५४४०१०	

सङ्गो राजनीतिको अपेक्षा

विजयरज पोखरेल

गत भाद्रमा भएको 'जेन-जी' विद्रोहपश्चात् उत्पन्न परिस्थितिबाट फाल्गुन २१ म सम्पन्न भएको प्रतिनिधिसभा निर्वाचनको मतपरिणामले जनतामा छद्मको निराशासा एउटा नयाँ आशा एवं विश्वासको दिव्य जलाएको छ। राजनीतिमा विगत साठे तीन दशकदेखि अड्डा जमाएर हालीमुहाली गरिरहेका दल र अनुहारहरूलाई यसपटकको मतपरिणामले भने बढायो। २०७९ मा मात्र उदय भएको दल राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीलाई जनताले दुइतिहाइ नजिकको मत दिएका छन्। बलेन्द्र साह (बालेन)को नेतृत्वमा सत्तारोहण पनि भइसकेको छ। विगतभन्दा फरक के छ भने यसपटकको संसद् र सत्तामा निरन्तर नयाँ अनुहारका साथै फेलेलेका युवापुस्ता हावी देखिएको छ। नयाँ सरकारले परिवर्तनको जनअपेक्षा पूरा गर्नका लागि शासकीय सुधारसम्बन्धी समयावद्ध एक सय कयौँको जनतामाफ्र पत्र गरिसकेको अवस्था पनि छ। अब देशले कोनो फेड् भने अपेक्षा गरिएको छ। योसँगै सशय पनि छ। के नेपालका राजनीतिमा अब सधैं सङ्गो पनि बग्छ त? विगतमा हदैसम्म प्रगति र उकसमुक्तपूर्ण रूपमा राजनीति। सत्ता सीमित वर्गका लागि राज्यको शोषणबाट बच्न नयाँ बन्दा बन्न पुग्यो। जनतासँग गरिएका वाचा र जनआकांक्षाहरू हदैसम्म उभारि गरियो। राजनीति जन्मेलाको उपकरण हुनुपर्नेमा स्वार्थ, अपारिधिर्शता र भ्रष्टाचारले ग्रसित हुनुपर्यो।

नेपालको राजनीतिमा कहिले पनि सङ्गो पनि बन्न सकेन। राजनीतिमा सधैं दोहोरिदने पाहलबाट वाक्कदिक भएर नै होला प्रतिनिधि सभा निर्वाचन, २०७२ मा फर्त मतदाताहरूले पुराना अनुहारहरूलाई तिरस्कारको घण्टी बजाए। जनताको अपेक्षा सदैव सङ्गो राजनीतिको थियो। अर्थात्, स्वच्छ, पारदर्शी, उत्तरदायी एवं जनमुखी शासन प्रणाली। यसपटकको निर्वाचनमा वर्तमान संवैधानिक व्यवस्थाअनुसार कुनै पनि दलले बहुमत प्राप्त गर्न सकेनन् भने भाग्य मतदाताले तोडिदिएका छन्। बहुमत प्राप्त मात्र हुँदैन, बहुमत टिकाउन पनि सक्नुपर्छ। प्राप्त बहुमतलाई पूरा कार्यकाल नेताहरूले टिकाउन सक्छन्/सकेनन् भने चिन्ता छ गेटनाहाह। नेपालको संसदीय यात्रा कहिले पनि सुबद्ध रहन सकेन। पटक-पटक संसद्/सरकार विघटन का घटनाहरू जनताले खेप्नुपर्नेको तीतो विगत छ। नेपालको संसदीय इतिहासमा प्रतिनिधिसभा सत्तारूढ विघटन र चार पटक पुनःस्थापना भयो। त्यसैगरी, कुनै पनि सरकारले लोकको पाँच वर्षे अवधि पार गर्न सकेनन्। २०६४ सालपछि बहुमतको जनदेश प्राप्त सरकारका दलभित्रको आन्तरिक कलहका कारण देश थप अस्थिरताप्रद प्रकृतियुक्तो हामीसमक्ष लुकेको छैन। प्रत्येक आन्दोलन र निर्वाचन ताका गरिएका बावाहरू फगत व्यक्तित्व स्वायत्तता अभिप्रेरित रहेछ भने उदागपुत्र मात्र हाम्रा नेताहरूले। विकृति र विसमीतालाई प्रमथ दिने, राष्ट्रिय दुर्कृतीमा खलवाइ गर्ने, भ्रष्टाचार र अन्धकारलाई राजनीतिको आधार बनाउने

र देश विकासको गतिलाई पछाडि धकेल्ने जस्ता अनेकौँ कुकृत्यले राजनीतलाई घमिलो बनाएर माझ मान् थालियो। २०६२/६३ को जनआन्दोलनबाट लोकतन्त्र आएपश्चात् पनि राजनीतिको परिदृश्यमा कुनै फेरबदल आउन सकेन। विशाल जनशाक्तिको संघर्षबाट राजनीतिक परिवर्तन आएको अवस्थामा पनि मनपरितन्त्र र दण्डहीनताले छुट पाइरहने वातावरण भने मौलाएर गयो। संविधान सभाको दुई कार्यकाल एवं फरकै एक दशकको रसाकस्सीपछि २०७२ सालमा हात लगेको संविधानपश्चात् अब विगतमा जस्तो अस्थिरता दोहोरिने छैन भनी बुझ्न सकेन अवस्था आउन सकेन। अल्पमत र अस्थिर सरकार हुँदाका बेतितिको भ्रष्टाचार प्रताडित मतदाताले एमाले र तत्कालीन माओवादी केन्द्रको 'प्रतिनिधि तथा प्रदेशसभा निर्वाचन २०७४ को साक्षा घोषणा पत्र' मा गरिएको प्रतिबद्धताअनुसार उल्साहित भएर फरकै दुई तिहाइको मत दिएका हुन्। पाँच वर्षका लागि कुनै बाध्य बाधा अवरोध सकार सञ्चालनको अवसर हुँदाहुँदै पनि आधाउँडी समय बाँकी हुँदै पतनको बाटोमा पुग्न देशकै इतिहासमा एक अर्को राजनीतिक दुर्घटना थियो। २०७९ को प्रतिनिधिसभा निर्वाचनमा पनि कसैको एकल बहुमत आउन नसक्दा थप निराशा सुनियो। सरकार ढाल्ने र टिकाउने गठबन्धन संस्कृतिमा देखिएको चरम विकृतिले निरन्तरता पाइरहेपछि अन्ततोगत्वा 'जेन-जी' विद्रोह निम्तन पुग्यो। उक्त विद्रोह इतिहासकै फरकदारक रथ्यो। आजसम्मको राजनीतिमा सकारले विगतका कमी कजोरीलाई दूर गर्दै इमान्दारी र पारदर्शी तरिकेले काम गरौस् भने हुन्छ। मुख्य त नेताहरूको कयौँशैली, सोच र व्यवहारमा सुधार हुन्छ, भने यसै पश् परिवर्तनको अपेक्षा गर्नु व्यर्थ हुन्छ। अब देशको राजनीतिलाई सदैव सङ्गो बनाउने अभिपार राष्ट्रिय स्वतन्त्र पार्टीको काँधमा थ्याउने छ। विगतमा नेपालको राजनीतिक के कति कारणले घमिलिएको थियो? यसका कारण सदैवाँ जानकारी भएकै हो। राजनीति भनेको राज्यको शासन व्यवस्थासम्बन्धी नीति हो। राजनीतिक मुख्य पात्रका रूपमा दल र तिनका नेताहरू हुन्। सर्वप्रथम दलको दृष्टिकोण स्पष्ट हुनुपर्छ। सत्तालाई दलाली गरेर खाने थलो नबनाई जनताको भलाइ र देशको दीर्घकालीन हितमा जिम्मेवार भइ कार्य गर्नुपर्दछ दलहरूले। यसैगरी दलको नेतृत्वकर्ता छ भने कुराले पनि विश्वीर अर्थ राइदछ। नैतृत्वमा सदैव नैतिकवान, इमान्दारी, दूरदर्शी र लोकतान्त्रिक भूलाभ्यान्लाई आत्मसात गर्ने गुण हुनु अपरिहार्य छ। अरूलाई अती उपदेश मात्र दिने आफूले भने असल आचरणको पालना नगर्ने नेताले एउटा

दललाई मात्र हैन, समाजलाई नै प्रवृत्ति तुल्याउँछन्। तसर्थ, पाँच वर्षका लागि सरकारको जिम्मेवारी सहाउने अवसर पाएको दलले विगतबाट पाठ सिक्ने आगामी दिनमा अन्य दलहरूले गरे जस्तै जनमतको अपमान नहोस् भनी हेक्का राखेर काम गर्नुपर्ने हुन्छ। निरचय पनि मूलकमा सङ्गो राजनीतिक राख्नको लागि बहुआयामिक सुधार आवश्यक छ। पहिले त राजनीतिक दलहरूभित्र नै आन्तरिक लोकतन्त्रलाई पूर्णरूपले आत्मसात गर्न सकेन। दलभित्र प्रश्न गर्न छाडिए। दलभित्र सधैं 'हवस् प्रवृत्ति' हावी भयो। बैठक र महाधिवेशनहरूलाई औपचारिकतामा सीमित गर्ने संस्कृतिको विकास गरियो। नेतृत्व पतिकमा दशकौँसम्म एउटै अनुहारको हालीमुहाली हुँदा पुस्तान्तरण हुन सकेन। फलस्वरूप दलमा युवा पुस्ताको प्रवेश निषेध हुँदा दलहरूमा सधैं पुराने ढाँचै कायम भयो। नयाँपन र नयाँसोचको अभावमा दलहरू समयको प्रवाहअनुसार चलन सकेनन्। रास्वपाले आफूना वाचापत्रमा पुस्तान्तरण सुनिश्चित गर्न दुई प्रमुख पदमा दुई कार्यकालभन्दा बढी नपाउने व्यवस्था गरिने भनी उल्लेख पनि गरेका छन्। लोकतान्त्रिक मूलकलाई आत्मसात गर्नुपर्छ। देशको कार्यकारी प्रमुखको हकमा पनि दुई पटकभन्दा बढी हुन नपाउने व्यवस्था गरिनुपर्छ। विगतमा पनि कार्यकालको सम्बन्धमा कसिलो नियम नबनाइएको हो। तर, नेतृत्व गर्नेको कार्यकाल सिक्न लायदा बुक्को बनाउन कार्यकर्ता साँजिले बर्निदिने भए। अब दलगत लोकतन्त्रलाई संस्थागत गर्ने मामलामा रास्वपा कति अडिलो भएछ, समयले बताउला। अर्कोतिर, राजनीतिलाई सङ्गो बनाउने कार्यमा सदाचार महत्त्वपूर्ण पक्ष हो। इमान्दारी, अनुशासन, पारदर्शिता, जवाफदेहिता, उच्च नैतिक आचरण नै सदाचारका मुख्य अवयवहरू हुन्। सदाचारले सुशासनको आधार तयगरी कार्यसम्पदनमा उच्चपट्टि नजिता दिलाइ सकारप्रति नागरिकको विश्वास र प्रतिष्ठा उचो बनाउँछ। यसले सामाजिक सद्भाव र एकात्मिक राष्ट्रिय विकासमा योगदान पुऱ्याउँछ। अबको सरकारको प्रमुख चुनौती भनेको वैश्वीक गाँसिए बनेको भ्रष्टाचारको जरा उखेल्ने। भ्रष्टाचारको आहानमा उच्चपट्टी राजनीतिक पदाधिकारीहरू नै बुद्धा देशले हदैसम्मको बदनामी भोग्नुपर्ने अवस्था आयो। सरकार राजतन्त्रले चलाउनुलाई विचलियाले चलाउने गरेको सुन्न थालियो। नागरिकले शुल्क तिरेर लिन पाउने सेवामा पनि 'अतिरिक्त दस्त' कुमाउनुपर्ने

बाध्यता बढ्दै गयो। देशमा नातावाद/कुमावाद हदैसम्म मौलायो। देशमा चोरेतन्त्र (क्लेप्टोक्रेसी) राज चलन थाल्यो। राजनीतिक आचरणमा जुनसुकै अपराधको पनि संरक्षण गर्न सकिने भयो। फाइल आवश्यकता अनुसार खुल्ने र बन्द गरिने परिपाटी बयो। राज्यका सम्पूर्ण संयन्त्रहरू भ्रष्ट भए। खिया लागेर जाम भयो। भ्रष्टाचार र इमान्दारी मान्छेका स्वर मलिन हुन पुग्यो। राज्यका कयौँ पनि निकायहरूले स्वतन्त्ररूपले काम गर्नसकेको अवस्था रहेन। तसर्थ, अबका दिनमा 'भिरिटीकेसीले काम गरौस। राजनीति र कर्मचारीतन्त्रले एकअर्कालाई दोष दिएर उमिकने प्रवृत्ति नहोस। 'म भ्रष्टाचार गर्दिन, अरूलाई पनि गर्न दिने' भने शब्द सुनिने मात्र नभै अनुभूत गर्न खालको होस। राजनीतिको मूलत सङ्गो भए तलतिर पनि सङ्गो पनि बग्छ। भनी आफै दौडपुग गरेर, दिनेपछि निर्देशन दिएर वा स्ट्याटस लेबेर काम हुने हैन। राज्यका सधैं संयन्त्र अह राजनीतिक हस्तलेख विना, नीति/विधि सम्मत र स्वतस्पूर्त तरिकेले चल्ने वातावरण बनाउनु पर्छ।

कुनै पनि निर्णय लिदा पर्याप्त सुधारका र बहस चलाउनु दिगो हुन्छ। सरकार र राजनीतिक दलको कम्काललाई खबरदारी गर्ने जिम्मेवारी नागरिक समाजको भूमिका महत्त्वपूर्ण हुन्छ। विगतका राजनीतिक परिवर्तनमा नागरिक समाज शासक सभमा प्रस्तुत हुनेगरेको अधिपक्ष भने त्यति उत्साहक देखिएन। अब नागरिक समाजमा राजनीतिक गन्ध आउँछ त्यो सही मानेमा नागरिक समाज हुन सकेन। दलहरूले निरन्तर खलाएका बेतितिकहरू नागरिक समाज निरीह बनिदिने 'जेन-जी'हरू बाजित भएर सुशासनको लागि सहकाम अर्पित बाध्य भए। 'जेन-जी'को उद्देश्य खबरदारी गराउने थियो तर अपरोक्ष, उत्त प्रदर्शन हिसाबक बन्न पुग्यो अकस्मिकीय दुर्घटना निम्तन पुग्यो। त्यसैगरी सञ्चार माध्यमको पनि अन्धको हितमा कुनै 'वाद'को फलपोषण नगरी स्वतन्त्र र निष्पक्ष पत्रकारितामा जोड दिने आवश्यक हो। पेशाकमी तथा बुद्धिजीवीहरूले पनि कुनै दलको कयदा बोक्नभन्दा स्वतन्त्र र मायदेहि पेशा अपनाउनु यो देशको भरो हुन्छ। डाक्टर, इन्जिनियर, बकिल, पत्रकारका आगाडि काँध/कम्मनिट जस्ता विशेषण थालियो। रास्वपाका नवनिर्वाचित सांसदहरूका लागि हालै आयोजना गरिएको अभिमुखीकरण कार्यक्रममा अध्यक्ष रवि लामिछानेको समापन मन्तव्यले निरचय नै प्रशंसा बटुलेको छ। उनले भनेका छन्, 'यदि 'म' केन्द्रित राजनीतिबाट माथि उठेर देश केन्द्रित राजनीति गर्न सकिएन भने हाम्रो अवस्था पुराना राजनीतिक कलका नेताहरूभन्दा पनि बदार हुन्छ।' उनले व्यक्त गरेको यो विचारलाई रास्वपाका सधैं नेताहरूले आत्मसात गर्न सके आगामी दिनमा राजनीति सुधारकर्त अप्रभार हुने अपेक्षा गर्न सकिन्छ। रास्वपाको वाचापत्र अब 'जेन-जी' सहितहरूको लागि समेत लागू गरिएको छ। विगतका जस्ता गलती दोहोर्नाउने उद अबको नेतृत्वलाई छैन।

-शिवशम्भु टाकुर इटकम

नेपथ	नयाँ अवसरहरू मिलेछन्। कार्यक्षेत्रमा शाहूक सकिने रहेछन्।
सुध	कार्यक्षेत्रमा सधैं अनुरूप सफलता मिलिन्छ। नयाँ अवसरहरू फेला पर्छन्।
शिथिल	पिताको साथ र सहयोग मिलिन्छ। प्रशासनिक क्षेत्रमा काम बढिन्छ।
कठोर	कार्यक्षेत्र साँजिले सपनादर्त हुनेछ। नेतृत्व भन्दा अरु प्रकाशमान हुनेछ।
सिंह	राजनीतिक क्षेत्रमा सफलता बढिन्छ। आधुनिकीक क्षेत्रमा राम लाग्नेछ।
कन्या	जीवनशैलीमा परिवर्तन ल्याउन सक्नुहुनेछ। कार्य गर्ने समय रहेको छ।

तुला	व्यवसायमा समस्या पर्ने सक्छ। अस्वच्छताबाट सावधान रहनुहोस्।
पुष्य	शिक्षाको क्षेत्रमा सफलता मिलिन्छ। प्रेम सम्बन्ध सुधार रहेछन्।
शुक्र	इष्टमित्रहरूको सहयोग मिलेछ। प्रशासनिक क्षेत्रमा काम बढिन्छ।
मकर	क्याँ अवसर खोजे सफल देखिन्छ। अर्थमा कमी प्रकाशमान हुनेछ।
कुम्भ	सिन्धुत प्रगता बढ्ने हुनेछ। शौचालय र शुभनिर्वाहकले साथ दिनेछ।
मीन	समाजमा राम प्रेक्षा बढिन्छ। कानुनी मामलाहरूमा पक्ष मजबूत रहेछन्।

नवजन्मचेतना दैनिक

आज विश्व सम्पदा दिवस मनाइँदै

विश्व सम्पदा दिवस

APRIL 18

पाल्पा, वैशाख ४/सम्पदाको संरक्षणका लागि जनचेतना फैलाउने उद्देश्यले अप्रिल १८ तारिखका दिन आज विश्व सम्पदा दिवस मनाइँदै छ । संयुक्त राष्ट्रसंघीय शैक्षिक, वैज्ञानिक तथा सांस्कृतिक संस्था (युनेस्को)अन्तर्गत रहेका विश्व सम्पदा क्षेत्रको संरक्षण गर्ने उद्देश्यले सन् १९८३ देखि यो दिवस मनाउन थालिएको हो ।

दिवसको अवसरमा सम्पदाहरूको संरक्षणलाई लिएर विभिन्न कार्यक्रम, गोष्ठीहरू गर्ने गरिन्छ । विश्व सम्पदाको संरक्षण तथा सम्बर्द्धनका लागि नयाँ पुस्तालाई जागरूक बनाउन यो दिवस मनाउने गरिएको हो । आज नेपालमा प्रकृतिको संरक्षण, पर्यटन, संस्कृति, वैशिक विधिप्रता, पर्यावरण लगायतका क्षेत्रमा संरक्षणको लागि नयाँ पिढीलाई सम्पदाहरू र त्यसका इतिहासलाई अवलोकन गर्न मिल्नेगरी जस्ताको तलै बचाउनु हो ।

महत्वपूर्ण सांस्कृतिक सम्पदामा श्रुति गरेको छ । भूकम्पले ३२ जिल्लाका १ हजार ६ सय सम्पदामा श्रुति पुगेको थियो । ती मध्ये अति प्रभावित १४ जिल्लाका ७ सय ५३ सम्पदामा श्रुति पुगेको थियो । विश्वसम्पदा सूचीमा नेपालका काठमाडौँ, पाटन र भक्तपुर दरबार क्षेत्र, पशुपतिनाथ, स्वयम्भू, बौद्धनाथ, लुम्बिनी तथा चितवन र सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज सूचीकृत छन् । तर वि सम्पदाहरूको उचित संरक्षण र प्रवर्द्धन भने हुन सकिरहेको छैन । सम्पदाहरूको संरक्षणको मूल उद्देश्य भनेको नयाँ पिढीलाई सम्पदाहरू र त्यसका इतिहासलाई अवलोकन गर्न मिल्नेगरी जस्ताको तलै बचाउनु हो ।

मन्दिर, वसन्तपुर दरवार क्षेत्र, भक्तपुर दरवार क्षेत्र, बौद्धनाथ स्तुपा, चाँगुनारायण मन्दिर र स्वयम्भूनाथ विश्व सम्पदा सूचीमा राखिएका थिए । विश्व सम्पदा सूचिमा सगरमाथा राष्ट्रिय निकुञ्ज र चितवन राष्ट्रिय निकुञ्ज पनि रहेका छन् । विश्वले नै आसपास दिएका कुनै पनि सम्पदाहरू देशका मौलिक पहिचानहरू मात्रै हुँदैनन्, तिनीहरू देशको अर्थतन्त्रलाई समेत टेवा दिइरहेका हुन्छन् । सम्पदाहरूप्रति आन्तरिक तथा बाह्य पर्यटकहरूको बढ्दो आकर्षण रहेका कारणले तिनीहरूको जीवन निर्वाहमा सहजतासमेत प्रदान गरिरहेका हुन्छन् । विश्व सम्पदाका रूपमा सूचीकृत रहेका संरचनाहरूको राज्यले तत्कालै संरक्षण र संवर्द्धन नगर्ने हो भने भोलि आउने पुस्ताका लागि त्यो केवल किताबमा मात्रै सीमित हुने खतरा छ । त्यसका लागि पनि भोलिको पुस्तालाई गौरव र धरोहरका रूपमा रहेका विश्व सम्पदाहरू उसै स्वरूपमा हस्तान्तरण गर्ने जिम्मेवारीबाट राज्य चुनन हुँदैन ।

अस्पतालहरूमा पनि सातामा...

...यसअघि मन्त्रालयले विरामी भर्नामा पर्ने भन्दा आइतबार पनि ओपीडी खुला राख्न अस्पतालहरूलाई आग्रह गरेको थियो । तर चिकित्सक संघले त्यसमा असमर्थता जनाएपछि सरकारले आइतबार पनि बिदा कायम गर्ने निर्णय गरेको हो । मन्त्रालयले शुक्रबार जारी गरेको

विज्ञापितमा हप्तामा दुई दिन सार्वजनिक बिदा कार्यान्वयन हुँदा पनि स्वास्थ्य सेवामा कुनै अवरोध नआउने जनाएको छ । अस्पतालहरूमा आर्किमक र अन्तरंग सेवा भने सधैं भै २४ घण्टा सञ्चालनमा रहने उल्लेख गरिएको छ । मन्त्रपरिषदको गत चैत २२

गतेको निर्णय अनुसार लागू भएको दुईदिने बिदा व्यवस्थालाई ध्यानामा राख्दै विरामीको निरन्तर हेरचाह सुनिश्चित गरिने मन्त्रालय जनाएको हो । आइतबारका लागि तय भएका शय्याक्रिया (ओटी) लगायतका सेवा विरामीको सुविधाअनुसार पुनः तालिका बनाइने पनि जनाइएको छ ।

मजकी आवाज.....

'नाम पनि युनिक, काम पनि युनिक'

युनिक एफ.एम. ९८.९ मेगाहर्ट्ज

विज्ञापनको लागि सम्पर्क :
युनिक शोसियल कम्युनिकेशन प्रा.लि.
 तानसेन, पाल्पा
 ०७५-५२१९८६८, ५२१९८६६
E-mail
 news.uniquefm@gmail.com
 www.uniquefm942.com

खेलकुद समाचार

आर्मीले जित्यो प्रधानमन्त्री कप क्रिकेटको उपाधि

काठमाडौँ, वैशाख ४/सुदूरपश्चिम प्रदेशलाई हराउँदै विभूवन आर्मी क्लबले प्रधानमन्त्री कप राष्ट्रिय एकीदलस्य क्रिकेटको उपाधि जितेको छ । आर्मीले अपराजित रहँदै उपाधि जितेको हो । वीरगञ्जको नारायणी क्रिकेट मैदानमा आज भएको फाइनलमा आर्मीले सुदूरपश्चिमलाई ५ विकेटले हरायो । सुदूरपश्चिमले दिएको १६२ रनको लक्ष्य आर्मीले ३४ ओभर ३ बलमा ५ विकेट गुमाएर भेटायो । आर्मीका इमरान शेखले नटआउट ४६, बसिर अहमदले ४५ रन बनाए । सुदूरपश्चिमका हेमन्त धामीले २ विकेट लिए । यसअघि टस जितेर ब्याटिङ गरेको सुदूरपश्चिमले ३९ ओभर ४ बलमा १९१ रन बनाउँदा सबै विकेट गुमायो । सुदूरपश्चिमका अशोक धामीले सबै भन्दा धेरै ४३ रन बनाए । आर्मीका आकाश चन्द र शाहब आलमले ३/३ विकेट लिए । योसँगै सबै ८ वटै संस्करणको फाइनल खेलेको आर्मीको यो तेस्रो उपाधि हो । सुदूरपश्चिम पहिलो पटक फाइनलमा पुगेको हो । १० वटा टोली सहभागी प्रतियोगितामा आर्मी र सुदूरपश्चिम शीर्ष २ मा रहेर फाइनलमा पुगेका हुन् । आर्मीले उपाधिसँगै १० लाख र उपविभेता बन्ने सुदूरपश्चिमले ५ लाख रूपैयाँ पुरस्कार प्राप्त गरेको छ । यो प्रतियोगिताबाट आर्मी, सुदूरपश्चिम, एपीएफ क्लब, मधेश प्रदेश, लुम्बिनी प्रदेश र नेपाल पुलिस क्लब शीर्ष ६ मा रहेर जय ट्रफीका लागि छनोट भएका छन् ।

अर्थ/कपोर्ट समाचार

मातातीर्थ औंसीका दिन फरक क्षमता भएकाहरूलाई भोजन

पाल्पा, वैशाख ४/मातातीर्थ औंसीको अवसरमा लायन्स क्लब अफ श्रीमंगल फरक क्षमता भएकाहरूलाई एक छाक भोजन गराएको छ । क्लबले क्लबका पूर्व अध्यक्ष तथा सामाजिक व्यक्तित्व भूमनबहादुर राज मगर र उनको श्रीमती भगवती राज मगरको सहयोगमा सिर्जनशिल अपाङ्ग स्वावलम्बन केन्द्र काञ्चिपौवामा रहेका फरक क्षमता भएकाहरूलाई भोजन गराएको हो ।

काम गरेकोमा खुसी व्यक्त गर्दै क्लबलाई धन्यवाद दिए । डिस्ट्रिक्ट गभर्नर बालाराम भट्टाराले मूल नारा "सहयोगी हातहरू र सुखी मन" का साथ यस बर्ष सामाजिक काम गर्न क्लबहरूलाई आग्रह गरिएको बताए । केन्द्रका अध्यक्ष सन्दिप भट्टाराले फरक क्षमता भएकाहरूप्रति क्लबले खाएको सहयोग र सद्भावप्रति आभार व्यक्त गरे । कार्यक्रममा क्लबका पूर्वअध्यक्ष भूमन बहादुर राज मगरले कार्यक्रमको उद्देश्यमाथि प्रकाश पारेका थिए । कार्यक्रम क्लबका अध्यक्ष रामलाल श्रेष्ठको अध्यक्षता, सचिव शिवा काकीको सञ्चालनमा कार्यक्रम भएको थियो ।

१५ दिने दावी विरोध सम्बन्धी सूचना

मिति : २०८३/०१/०४

प्रस्तुत विषयमा साविक खान्दिपा-७ हाल बगनासकानी गाउँपालिका वडा नं. ४ स्थानीय ठेगाना भई हाल तानसेन नगरपालिका-१ स्थित लल बहादुर दलामीको गती श्रीमान दलामीको छोरा वर्ष ३३ का गोपाल दलामीको नाममा दावा कायम रहेको कि.नं. ३२३ भे.फे. ०-३-०-० को जग्गामा पर बनावत तानसेन नगरपालिकाको कार्यालय तानसेन, पाल्पाबाट सधियारको नाममा यो १५ दिने हकदावी सूचना प्रकाशित गरिएको छ । जग्गामा गोपाल दलामीले प्रकाशित गरेको सूचना मितिले कुनै दावी विरोध भएमा १५ दिनभित्र स-प्रमाण सहित दावी विरोधको लागि तानसेन नगरपालिकाको नक्सा शाखामा दावी विरोध गर्न आउनुहुने सादर अनुरोध गरिन्छ । अन्यथा सोही बमोजिम नापनक्सा तथा निर्माण कार्य हुने यसै सूचनाबाट जानकारी गराइन्छ । **इति सन्वत् २०८३ साल ०४ गते राते ६ शुभम् .../**

शिक्षक आचर्यकता

मिति : २०८३/०१/०४

प्रस्तुत विषयमा तानसेन नगर कार्यपालिकाको कार्यालय तानसेन पाल्पाको च.नं. २२३६ मिति २०८३/०१/०३ को प्राप्य अनुमतीपत्र र मिति २०८३/०१/०३ को यस विद्यालयको विद्यालय व्यवस्थापन समितिको बैठकको निर्णय बमोजिम नेपाल सरकारको सशर्त अनुदानबाट तनव भत्ता बुवाउने गरी यस विद्यालयमा माध्यमिक तहको शिक्षण विकास सहाय्य अनुदानको कोटामा गणित विषयको शिक्षक परपुर्तिका लागि विज्ञापन गरिएको छ । इच्छुक तथा योग्यता पुगेका नेपाली नागरिकहरूबाट देहायको विवरण अनुसारको दरखास्त आह्वान गरिन्छ ।

सुरक्षा :
विज्ञापन नं. : ०२/०८२/०८३, पर : शिक्षक, **पर संख्या :** १ जना,
राष्ट्र श्रेणी : माध्यमिक तह तृतीय श्रेणी (संघीय अनुदान), **विषय :** गणित
शैक्षिक योग्यता : वि. एड. वा सो सरह (मूल विषय गणित)
उमेर : १८ वर्ष पुरा भई ४० वर्ष नपारेको
तनव स्केल : नेपाल सरकारको प्रचलित नियम अनुसार, **दरखास्त बस्नु :** रु. १०००/-
दरखास्त दिने नाचिम मिति : २०८३/०१/१५ गते (विद्यालय समर्थनबाट)
सम्पर्क मिति : २०८३/०१/१९ गते ।
परीक्षा मिति : सम्पर्क मितिमा तोकिएको ।**परीक्षाको स्थिति :** लिखित/मौखिक वा दुई
लायन्स क्लबका अध्यक्ष : शैक्षिक योग्यताको प्रमाणपत्रका प्रतिनिधिहरू, नेपाली नागरिकताको प्रमाणपत्र, अध्ययन अनुमति पत्रको प्रतिनिधि, नवोद्घाटन र निवेदन ।
बनबान्धन दरखास्त : विद्यालयको इमेल **bhusaldanda02@gmail.com** मा दरखास्त पठाउन सकिनेछ । अनलाइन दरखास्त दिने उमेरद्वारेले भुसलडाँडा मा.वि.को नाममा रहेको राष्ट्रिय वाणिज्य बैकको **बाला नम्बर १०१०००००१२००१** मा रकम जम्मा गरी भौचर समेत मेल गर्नु पर्नेछ ।
सम्पर्क नं. : ०७५-५२१९८६८ (विद्यालय), ९८५५०६९५२ (क्लब) ९८५५०२६५८ (श.म.) ९८५५०६९०६५ (सहस्रक), ९८५९४७९०७९ (नेपाल)

श्री भुसलडाँडा माध्यमिक विद्यालय
 तानसेन-१, भुसलडाँडा, पाल्पा

हरेक प्रहरका आज समाचारका लागि www.shitalpati.com क्लिक गर्नुहोस् ।

जंजनेतना दैनिकको आधिकारीक वेबसाइट

शितलपाटी

www.shitalpati.com

डिजिटल पत्रिका